

ESTONIAN A1 – STANDARD LEVEL – PAPER 1
ESTONIEN A1 – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1
ESTONIO A1 – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Monday 14 May 2007 (morning)
Lundi 14 mai 2007 (matin)
Lunes 14 de mayo de 2007 (mañana)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only. It is not compulsory for you to respond directly to the guiding questions provided. However, you may use them if you wish.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez un commentaire sur un seul des passages. Le commentaire ne doit pas nécessairement répondre aux questions d'orientation fournies. Vous pouvez toutefois les utiliser si vous le désirez.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento. No es obligatorio responder directamente a las preguntas que se ofrecen a modo de guía. Sin embargo, puede usarlas si lo desea.

Kirjuta kommentaar **ühele** järgnevaist tekstidest.

1. (a)

Hingede öö

See lugu, mis ma nüüd tahan jutustada, algas vana-aasta õhtul, ja see ei olnud tõenäoliselt ainult juhusega, kui üldse midagi saab vabandada ainult juhusega.

Vana-aasta õhtu on jaaniõhtu kõrval alati olnud üks raskemaid. Aga see ei ole ainult kevadsuvine raskemeelsus, see ei hoova sisse avatud akendest, see on ennegi sees, mingi raudkülm 5 pank keset tuba, selle jääne hingus levib seest väljapoole. Ja see on ikka olnud nõnda, niikaua kui mäletan. Jõululaupäeva soojus oli lapsepõlves nii suur, et ei märganudki, kui jalad külmetasid. Olen isegi jõuluheintel maganud ja need polnud külmad, kuigi olid väljast toodud. Hiljem hakkab inimene rohkem märkama, mitte ainult seda, kas heinad on külmad või soojad, vaid ka seda, kas need on omad või võõrad. Hiljem on see läinud rohkem laenu tähe all. (Ma ei räägi vargusest 10 – see lugu ei ole pihtimus.) Laenata üks kord aastas, ilma et oleks mingit väljavaadet selle tagasimaksamiseks, see veel kuidagi läheb. Aastaid ei ole igatahes nii palju, kui on aastas päevi. Sell-epärast tuleb teised õhtud enda varal läbi ajada.

Olgu niipalju seletuseks, miks ma sel õhtul olin üksi. Ma ei läinud tuttavate juurde uut aastat vastu võtma, kuigi olin kutsutud. Ei mäleta enam, millega ennast vabandasin, et mitte lahkeid 15 kutsujaid solvata. Olin kindlameelselt otsustanud omal jõul toime tulla. Midagi ikka leiab, kui ei julge jääda koju, et tühjuses ära kuulata neid kahtteistkümmet kõmisevat lööki, mis iga aastaga kõlavad järjest lähemal ja valjemini, kuni neist kõrvad lukku jäävad. Võib hullematki juhtuda – kellahelin võib olla surmav, nagu seda Dorothy Sayers ühes oma romaanis on selleks otstarbeks ära kasutanud. Ma läksin välja. Siin linnas korraldatakse vana-aasta ärasaatmist väga mitmel vi- 20 isil, mitte ainult kodudes ja restoranides. Vaadeldes ajalehekuulutusi või jälgides inimeste voolu tänavatel võib koguni arvata, et väga vähesed sel puhul jäävad koju. Kõige lihtsam on minna kinosse, seal on pime. See on meeldiv pimedus, soe ja kaitsev, nagu pimedus, mis ümbritseb magavat last. Kõik istuvad seal pimedas, ainult lina on valge, aga seal ei ole inimesi, on ainult varjud. Seegi loob mingi võrdsustunde. On aga ka teisi, enam või vähem lõbusaid ettekandeid, kus võid 25 rahulikult istuda publiku hulgas ja keegi ei imesta selle üle. Palgatud esinejad näivad vähemalt tegevat kõik, et publikut pidulõbusasse tujju tõsta. Aga ma ei ole siiski päris kindel, kuidas nad reageeriksid, kui see neil kord tõepoolest õnnestuks.

Karl Ristikivi, *Hingede öö. 1953 - Hingede öö. Eesti Raamat* (1991)

- Analüüsi jutustaja suhet uusaastaööga. Millist rolli mängib jutustaja valitud toon?
- Kommenteeri, milliste keeleliste vahenditega iseloomustab autor peategelast.
- Kuidas aitab keelekasutus ja kujundilisus luua romaani meeleolu?

1. (b)

Rängast rõõmust

Tallinn üleval, ent allpool ääres Valga,
keskel külmad suved,
paas ning savimuld.
Rahvas maksab välja tulehoidja palga,
5 muidu see jääb nälga
ja ei teegi tuld.

Süda võpatab ning lõpuks kulub ära
rängast rõõmust samuti kui
rängast valust,
10 aga juunis õunapuude tõsist valget sära
paistab mitme inimpõlve taha
igast talust.

Kolmekümne viie – neljakümne eluaasta vahel
vastu valgust
15 oma käsi vaata,
ülbet verekuma kümne küüne vahel,
verd, mil pole väärtust
keeleta ja maata.

Viivi Luik, *Rängast rõõmust 1982 Eesti luule antoloogia Avita* (1998)

- Mis on luuletuse keskne teema?
 - Kommenteeri kujundikasutust luuletuses.
 - Kuidas aitab keelekasutus ja kujundilisus luua jutustaja, kodumaa ja rahva suhet luuletuses?
-